

Crisis, overal crisis...

Het nieuws, actualiteitenprogramma's, kranten en weekbladen: overal gaat het over de financiële crisis. Raakt deze crisis ook de agri- en foodsectoren? Of gaan deze sectoren er min of meer aan voorbij? In deze nieuwsbrief staan we stil bij de financiële crisis. Laten we beginnen bij het begin.

Waarvoor is de crisis ontstaan?

De crisis is veroorzaakt door een kleine groep mensen in Amerika werkzaam bij met name banken en financiële instellingen, die met geld meer geld probeerden te maken. Er zijn allerlei investeringen gedaan die niet gebaseerd waren op concrete producten, maar op geld, met name leningen en beleggingen. En toen dat geld terug werd gevraagd, bleek dat niet te kunnen. Waarop steeds meer mensen in paniek hun geld terug wilden en de hele 'geldtoren' als een kaartenhuis inzakte.

Vervolgens sloeg de paniek over naar de rest van de wereld, ook naar Nederland. Banken en financiële instellingen zitten hier nu ook in de problemen. Ze krijgen daarom steun van de Nederlandse overheid, maar ze zijn bang om nieuwe investeringen te doen (ook in het Nederlandse bedrijfsleven). Werknemers in veel sectoren zijn nu bang hun baan te verliezen en stellen aankopen uit, en de crisis is een feit.

De agri-food sectoren en crisis

We lezen dus dag in dag over de crisis, maar hoe staat het nu met onze eigen sectoren? Moeten we vrezen of profiteren we juist van de crisis? Nu blijkt het beeld heel erg verschillend te zijn, afhankelijk van waar je werkt. Zo hebben de agrarische sectoren minder producten die ze exporteren; met name de verkoop in Engeland en Oost Europa is een stuk minder.

Voedingsindustrie

De voedingsindustrie laat juist een tegenovergestelde trend zien dan de rest van Nederland. Gemiddeld genomen haalden ze 3% meer omzet dan vorig jaar. Dit heeft met name te maken met het feit dat de vraag naar en het aanbod van deze producten veel minder beïnvloed wordt door de economische situatie. De supermarkten lieten hetzelfde beeld zien: zij hadden zelfs een omzetstijging van 6,2%. Mensen moeten toch eten. Al is er een verschuiving te zien in de verkoop naar goedkopere producten en dit kan weer slecht zijn voor de kleine winkels die toch wat duurder zijn dan grotere supermarktketens.

Daarnaast laten de verschillende sectoren verschillen zien. Zo zijn de vooruitzichten voor de glastuinbouw goed (lagere energieprijzen), maar die van bloemen weer een stuk minder (je koopt minder bloemen als het slecht gaat). Dus eigenlijk moeten we concluderen dat de invloed van de crisis erg divers is, maar dat de gevolgen bij lange na niet zo erg zijn als in andere sectoren. (bron LEI) ←→

DE CRISIS DAG 219

Colombia wil 10,4 miljard dollar (8 miljard euro) lenen van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) om de internationale recessie te doorstaan. Dat maakte het IMF dinsdag bekend. Colombia wil gebruikmaken van de nieuwe kredietvoorziening van het IMF, die is bedoeld om landen met een relatief stabiel economisch beleid door de crisis heen te helpen.

LICHTPUNTJE VAN DE DAG

De wereldhandel is in februari met 0,8 procent gestegen ten opzichte van januari. De export van de VS steeg met 4,1 procent. Dit blijft de grootste stijging van de export van de VS.

Delta, dat samen met France-KLM vluchten, vruchteloos de extra bagage van 20 dollar. Of

IMF: crisisschade 4.100 miljard

Financiële instellingen hebben pas 'eenderde van de giftige bezittingen weggepoetst' van de villa's rondom het park, kost 100 miljoen per maand. Foto Getty Images

Caterpillar, de Amerikaanse producent van zware machines, heeft in de eerste maanden van dit jaar het eer-

ACCENT CONFLICT OVER DEELTIJD-WW

Loonaanvulling geen voorwaarde meer

Pier Minnema, kaderlid CNV BedrijvenBond bij Friesland-Campina

“We hebben minder werk te doen. Normaal zitten we voor 100% vol, nu voor ongeveer 80%. We hebben ook een stuk minder uitzendkrachten. En soms wordt er wat geschoven met medewerkers over verschillende afdelingen. Maar we verwachten rond

mei wel weer in een stijgende lijn terecht te komen, want de behoefte aan zuivel blijft. Wij hier in Leeuwarden zien het wel rooskleurig in. Ik merk hier eigenlijk meer van de fusie met Campina dan van de crisis.” ←

Mensen eten in periodes van crisis hun zorgen weg

“Er zijn zelfs optimisten die beweren dat mensen in periodes van crisis hun zorgen weg eten, waardoor de afzet van levensmiddelen zelfs groeit.” Dit wordt gezegd in een artikel van Werkvloer, waarin wordt geïnventariseerd wat de crisis betekent voor de diervoedersector. Het blad Werkvloer

is bedoeld om werknemers in de diervoedersector te informeren over actuele onderwerpen. Voor dit onderwerp, de kredietcrisis, is vanuit de theorie en de praktijk door respectievelijk Cees de Bont (LEI Wageningen UR) en Co de Heus (De Heus Diervoeder) gekeken naar de recente ontwikkelingen en de mogelijke impact van de crisis in de komende tijd. Dit artikel kunt u nalezen via de website van het Productschap Diervoeder (http://www.pdv.nl/lmbinaries/werkvloer_20.pdf). ←

Henk Deuring, kaderlid CNV BedrijvenBond bij Agrifirm

“We merken momenteel helemaal niets. Het is een landbouwcoöperatie. We produceren mengvoer voor pluimvee, varkens en rundvee. Er zullen waarschijnlijk wel wat veranderingen optreden in consumentengedrag: dus dat mensen duurdere producten zoals rund-

vlees wat meer laten liggen en wat goedkopere producten gaan kopen. Dus zullen we wellicht wat minder voer hoeven te leveren voor rundvee. Maar als je dan juist meer voer voor varkens en pluimvee moet leveren, heft dat elkaar mooi op. Misschien dat boeren straks minder makkelijk hun facturen kunnen betalen, dus daar zou het wel problemen op kunnen leveren. Maar voorlopig hebben we nog nergens last van.” ←

Piek of ziek!

De vakbonden vinden dat werkzekerheid ook nu hoog op ieders agenda moet staan. Het kabinet doet er verstandig aan te investeren en de begrotingsregels los te laten. Dat is de boodschap van het CNV en de FNV. Behalve werkzekerheid en deeltijd WW moeten mensen die buitenspel komen te staan zo snel mogelijk aan ander werk worden geholpen. Zo is scholing erg belangrijk en zijn er natuurlijk sectoren waar er nog steeds een tekort is aan werknemers (zorg en onderwijs). Daarnaast worden juist uitzendkrachten en mensen met een tijdelijk contract, met name veel jongeren, hard geraakt door de crisis. Daarom zouden uitzendkrachten in de toekomst alleen maar mogen worden gebruikt bij “piek of ziek”. Dus bij tijdelijke drukte of ziektevervangning en niet als middel om de kosten te drukken. ←

Meer informatie: www.fnvbondgenoten.nl, of www.cnvbedrijvenbond.nl

